

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vredo in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILLO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILLO DRUŽBE SV. DRUŽBE V JOLIETU; P. S. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V. ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

STEV. (NO.) 77

CHICAGO, ILL., SRED A, 21. APRILA — WEDNESDAY, APRIL 21, 1943

LETNIK (VOL.) LII.

Rusi uspešni v Kavkazu - Lahj zvračajo krivdo na Nemce

NEMCI OJAČUJEJO LETALSTVO NA RUSKI FRONTI

Lokalne bitke na ruskih frontah niso nobena šala. — Nemci imajo utrjene pozicije in največjih naporov je treba, da se jih prežene. — Nemci skušajo zaustaviti Ruse v Kavkazu z letalstvom.

Moskva, Rusija. — V kubanski pokrajini na Kavkazu so ruske čete še vedno v ofenzivi proti Nemcem in če se uspehi ne izjavljajo bodo Nemci potisnjeni v Črno morje. Nemci sami poročajo, da jim gre trda južnovzhodno od Novorosiska in da so poslali velika ojačenja letalstvu, s katerim upajo, da bodo v stanu zaustaviti rusko prodiranje proti črnomorskemu obrežju. Dva silovita nemška napada so Rusi včeraj odigli z velikimi izgubami za Nemce.

Na drugih frontah je bilo tudi več vročih spopadov. Pri Izjumu južno od Harkova ob Donu so Rusi izvedli več lokalnih napadov in prišli v posest boljših pozicij.

Glédne lokalnih bitk omenja ameriški poročevalec Nichols, da te bitke niso nobena šala, ne zabava. Te lokalne bitke so včasih bolj krvave, kakor velike ofenzive. Nemci so mojstri v utrjevanju svojih pozicij. Pokrajine takoj prepletejo z strelnimi jarki, za strojnike in lahke topove zgradijo betonska zaklonišča in pozicije so kakor sovražno mrlavljišče, v katerem ena pozicija kontrolira drugo in vsako je treba vzeti le po hudem boju, najprvo je treba s topovi in možnarji razbiti in razrušiti vse, nakar še le navaliti z nožem na pozicije, da se iste zavzame. Zato pravi poročevalec, tisti, ki lokalne boje omenja v omalovaževalnem tonu, ne delajo prav.

Pri Leningradu je opažati zadnje dne tudi večje aktivnosti. V zračnih spopadih so Rusi uničili Nemcem 19 letal.

"Am. Slovenec" je vez, ki povezuje Slovence po Ameriki med seboj.

JUGOSLOVANSKI PATRIOTI Z NASKOKOM ZAVZELI DVOJE MEST

London, Anglia. — Jugoslovanski patrioti so po hudihi bojih zasedli kraj Brlog v oblasti Otočac na hrvaškem ozemlju, 80 milij jugozapadno od Zagreba. Sovjetski informacijski urad v Londonu poroča, da so ubili guerilci ob tej priliki najmanj 100 Italijanov in jih ujeli 80; uplenili so 25 strojnih pušk in 200.000 streljov municije.

V kninskem okraju, ki se nahaja v Dinarskih Alpah, komaj 40 milij severno od Splita, so guerilci popolnoma porazili in uničili bataljon Italijanov; v Veliki Tihonici, kraj, ki so ga nanovo zavzeli, je poginilo v divljih pouličnih bojih 160 nemških vojakov.

OBLAST OPORAZJA, DA BO MANJ ŽIVEZA

Washington, D. C. — Poljedelski departement je objavil vseh deželi opozorilo, tako trgovcem z živezem, kakor konsumentom, da naj ravnajo previdno, ker prihodnje mesece bodo zaloge bolj piše zlasti nekatere zelenjave. Bo pa tudi manj mesa. Kakor kažejo proračuni bo treba nekatere podstavke v bodoče znizati. Tako so do predzadnjih dni računalni, da bo na razpolago 138 funtov mesa za osebo letno. Zdaj kaže vse, da ga bo komaj le 124. Manj kažejo tudi druge jestvine in prebiti bodo morali začeti s tem previdno računati. Medtem naj si pa zlasti družine, ki imajo vrtove pomagajo, da kaj same pridelajo in si tako pomagajo iz položaja.

LONDONSKI LISTI ZAVRCAJO KRITIKE PROTIV AMERIKANCEM

London, Anglia. — List "The Daily Mail" je včeraj v svojem uvodniku zvrcajal kritike proti Amerikancem, češ, da se ti doslej še niso niti kaj posebno izkazali na afriški fronti. List pravi, da take govorice niso na mestu in so nenesnične. List pravi, take govorice so inšpirirane od strani osišnih agentov, ki jih zaneso med javnost in ta jih potem sama razširja naprej. Ne ustvarjajo pa take govorice nobene dobre volje in le škodujejo naši medsebojni stvari.

NEMCI IMAJO VISOKE ZGUBE

Zavezniški so jutri uničili 101 letalo.

Zavezniški stan, Afrika. — Tekom zadnjih 24 ur so zračni spopadi nad Tunizijo in Sredozemskem morjem stalno na dnevnom redu. Zavezniški letalci so uničili Nemcem 58 velikih težkih transportnih letal "Junkers-52" in šestnajst lovskih letal. Nad sredozemskem morjem in pri napadih na Sicilijo so uničili 27 raznih letal, kar je skupaj 101 tekomp zadnjih 24 ur.

Pariška radio postaja je sišči omenjala, da je dobil naziški general von Arnim, ki stoji v severni Tuniziji proti prvi angleški armadi ojačanja in da jih bo dobil še več. Ali ima poročilo le namen zavajanja, ali je resnično se ne ve.

KITAJEC PREBIL NA SPLAVU SAM 130 DNI

London, Anglia. — Tajnik ministerstva za transportne zadeve Noel Baker, je objavil poročilo, da so angleški mornarji rešili te dni nekoga Kitajca, ki se je rešil iz torpedirane ladje v neki noči in je na to na malem splavu 130 dni preživel na morju sam, pomagači si, kakor je vedel in zna. Iz zasilne zaloge, ki jo je imel seboj kar je zadostovalo 60 dni. Za drugih 70 dni si je pomagal s tem, da je lovil ribe, morske ptice in vodo je lovil, kadar je že deževalo. Pred nekaj dnevi so dobili malo živega na splavu angleški mornarji.

BREMENSKE TVORNICE HUDO POŠKODOVANE

London, Anglia. — Fotografski posnetki bombardiranih tvornic v Bremenu, kjer sestavljajo in zbirajo nemške vojne letala kažejo veliko razdejanje. Obsežen "hangar", kjer imajo spravljenata letala je docela razdejan od bomb. Elektrarna, ki zalaže z električno tvornice je razbita in mnogih drugega. Tako je sestavljen na Bremen prizadjal hud udarec sovražniku.

TOPOVSKA KROGLA "PEČEJO"

London, Anglia. — Foto-

MARETH ČRTA ZGUBLJENA RADI NEPREVIDNOSTI

Tiskano uradno poročilo, ki tvori pregled bojevanja v Tuniziji je baje naročil Mussolini, pravi poročilo. — Vojna strategi se zanimajo, kaj bodo na poročilo odgovorili Nemci. — Neki krogli napovedujejo, da bo odgovoril maršal Rommel sam.

KRIŽEM SVETA

Bern, Švica. — Italijanske okupacijske oblasti so izdale ukaz, da se imajo vsi Zidje preseliti v Alpe v okolico Negeve. Kraj je znan kot letošnje, ki ga je sedanja francoska vlada zaprla in prepovedala, ker so razni raketirji navajali cene in širili "črni trg" v vsem raznim blagom.

Ankara, Turčija. — Iz neuradnih krogov se poroča, da sta Nemci in Turčija podpisali novo trgovinsko pogodbo, na podlagi katere, boste obe deželi zamenjali med seboj letno do \$30,000,000.00 raznega blaga. Nemški poslanik v Ankari von Papen je poklican v Berlin na posvetovanje.

Moskva, Rusija. — Pravoslavne cerkve v Moskvi in po ruskih mestih so bile na Cvetno nedeljo polno nabite, pravi poročilo. Med udeleženci so bili vojaki, pomorščaki in drugi. Vera v Rusiji se ni izginila. Ameriški poročevalec pravi, da mesto palmovali več so ljudje prinesli v cerkev v robove vejice s popki (mačicami).

Moskva, Rusija. — Vojne oblasti so podelile padelmu češkemu poročniku Ottokaru Jarošu najvišje priznanje za njegova junastva, ki jih je doprinesel v službi v sovjetski vojski. Priznan je kot junak Sovjetske Unije. Polkovnik Svoboda in z njim 84 čeških vojakov v ruski vojski, pa so prejeli druga odlikovanja.

TOPOVSKA KROGLA "PEČEJO"

Slika kaže, kako dajejo v ogromnem "furnace" 155 mm. topovske krogle, kjer jih v veliki vročini 1540 stopinj Fahrenheita saljajo proti vsaki zračni odprtini. Vsaka topovska kroga preden je izdelana potrebuje 300 različnih operacij v tvornici.

VESTI O DOMOVINI

Vlak poln nemških čet vržen iz tira blizu Siska. — Rusi kaajo Bolgare. — Ameriški vojaški strokovnjak pravi, da Grčija nima več veliko pomena ne za Osišče ne za Zavezniške.

PUSTOŠENJE JUGOSLAVIJE

Bern, 14. aprila (AP). — Jugoslovanski krogli izjavljajo danes, da so dobili poročilo o polnem porušenju vasi Ladjevec in Paklenica na Hrvaškem. Ti kraji se nahajajo v srezu Novska, in so bili zravnani z zemljo za kazen, ker je bil v bližini Siska, vlak poln nemških čet, vržen iz tira.

V Srbiji so Nemci in Bolgari ubili sedem metrov v Dupciju, a 18 v Pomoravlju. Vas Dragachevo je bila začigana, dočim so Guberovac deloma porušili in zapalili.

RUSIJA OPOMINA BOLGARE

Moskva, 13. aprila (AP). — Uradni list ruske vlade "Izvestija" je prinesel oster uvodnik, ki opominja Bolgare, da narod Sovjetske Unije ne pozablja na to, da se Bolgarska zdaj v teku 25 let, že drugič nahaja v taburu sovražnikov.

GLASILLO BORBENIH FRANCOZOV O BOJU V JUGOSLAVIJI

List borbenih Francozov "France" prinaša dne 19. februarja različne vesti iz Jugoslavije in poroča, da so "nemci" Nemci, živeči v Jugoslaviji, dobili odlikovanje železnega križa za zasluge v boju proti številno močnejšim komunističnim silam."

*

Isti list poroča preko Carigrada, da odvajajo Italijani velike množine Albancev v Dalmacijo.

Nedaleč od Sarajeva — približno 80 kilometrov — je bila velika bitka med hrvaškimi "ustaši" in jugoslovanskimi generali, v katerih so bili Paveličevci popolnoma poraženi.

Iz Ankare javljajo, da je bil italijanski general Robotti odstavljen zaradi tega, ker je italijansko vojaštvo v Sloveniji in Dalmaciji izmenjavalorožje za italijanske ujetnike. Tocaj je bil baje naslednji: italijanski vojaški revolver za enega oficirja, lahek tank za 50 vojakov, top in municio za častnika vrednega reda itd.

(General Robotti je bil še pred nekaj meseci komandant v Ljubljani — vest o njegovem odstavku je dozdaj še nepotrdjena — op. JIC).

MAJOR ELOIT O INVAZIJI PREKO BALKANA

Vojna strokovnjak New York Herald Tribune je objavil dne 14. aprila v tem velikem ameriškem dnevniku članek, v katerem obravnava možnosti invazije evropskega kontinenta s strani zedinjenih narodov, med ostalim piše:

"Glede Grčije in južnih delov balkanskih polotoka moremo trdit, da tudi najbolj optimistični nemški generali štab ob deseti ur.

NAZNANILO!

Članom in članicam DRUŽBE SV. MOHORJA, in članicam DR. MARIJE POMAGAJ, ŠT. 78, KSKJ., se tem potom naznam, da je umrla sosestra, Jenne Štir, ter se zbiramo v torek večer ob sedmi uri pred cerkvijo sv. Štefana, da od tam skupno gremo molit za pokojno. Leži na 4710 No. Western Ave. Pogreb se bo vršil v sredy dne 21. aprila iz cerkve Kraljevice Angeljev, z pogrebom sv. mašenjem.

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenški list v Ameriki.
The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Ustanovljen leta 1891
Established 1891

Izhaja vsak dan razen nedelj, po nedeljkovih in dnevno po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after a holiday.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago

Telefon: CANAL 5544

Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago

Phone: CANAL 5544

Naravnina:

Subscription:

Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četr leta	1.75	For three months	1.75
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$7.00	For one year	\$7.00
Za pol leta	3.50	For half a year	3.50
Za četr leta	2.00	For three months	2.00
Posamezna številka	3c	3c Single copy	3c

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, da kedaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Dopisi vavnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsej dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v sedmico je čas do četrtega določenja. — Na dopise brez podpisa se ne odziva. — Rokopis uredništvo ne vraca.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

KADAR ZAČNE PADATI NA LASTNO GLAVO - JE DRUGACE

Marsikaj prihaja pologoma na dan. Bilo je oktobra 1. 1940. Iz Slovenije so prihajala poročila, kako Nemci tam postopajo. Slučaj je nanesel, da sem bil v družbi, ki je pri mišljenu hudo cikala na Hitlerovo stran, saj si morete misliti, kaka družba je to bila. Držal sem jezik za zobni in le poslušal. Pa me sumi najvišja glava v družbi, češ, kaj pa ti misliš o vojni? Moral sem z jezikom na dan. Well, kaj sem hotel? Izrazil sem vtis, da se je vojska izpremenila v navadno morijo, ker ne gre več vojak zoper vojaka, ampak vojak zoper vse tudi civilno prebivalstvo, zoper žene in otroke, kakor je bilo razvidno iz poročil v Sloveniji. Sakramiš, so dvignili glave, kakor bi jih bilo nekaj pičilo, in me postrani gledali. Hitler pa morija!

Na kako morijo, nihče rad ne misli, ako požira sline, da bo vojska in zmaga prinesla dosti za tiste nacionalne namene, ki tako gladijo po grlu, če je komu le za nacionalno slavo in pridobljeno zemljo, pa se ne zmeni, kako se kaj tako prijetnega doseže, ali z ropom ali z golo morijo. In tako je pri 99' odstotkih med Nemci in Italijani. Je njih zadeva, ce se ne zmenijo za — morijo.

Borba pa se vleče naprej, in marsikje, kjer je poskakovalo srce, ko so bile — zmage, se je malo obrnilo. Razne zmage brez prave zmage so prinesle borbo pred domača vrata. Zdaj poka po nemških mestih, in še bolj poka po laski zemlji in mestih in pristaniščih. Tudi v Palermu pokajo bombe in se rušijo hiše in je toliko in toliko mrtvih in ranjenih, ker bombe ne izbirajo. V Palermu je udarila bomba tudi v hišo kardinala Lavitrana, da je komaj ušel. To je od sile. Vsaj kardinalu so se odprle oči, kako je s to vojsko in kakšno je tako vojskovanje. "To je nečloveška vojna", je rekel, "prej so se spopadli vojaki na vojem polju, ampak zdaj trpi vse prebivalstvo, ki se ne more braniti in je mirno."

Gotovo. Ampak, kdo je začel s takim vojskovanjem, kdo je vojno izpremenil v navadno morijo? Ko gre proti drugim, se ne zmenimo dosti, da je le nekaj zmag, ko pa gre za lastno kožo, well, vsaj pritožujemo se.

MED POLJAKI IN RUSI

Poljska vlada, kakršna je zdaj v izgnanstvu, dela drugim dosti preglavic. Poljske diplome imenujejo v nekih krogih "bad diplomatic boys". Morda je predsednik Sikorski razborit, ampak drugi niso, in vsak rine s svojo glavo skoroda skozi zid. Razdrapanost "poljskega sejma" je prišla že v pregovor.

Preglavice Poljakov se osredotočujejo trenutno v Moskvi. Tam se zbira dosti Poljakov, ki se ne strinjajo s smeršnicami sedanje poljske vlade. Ta vlada se sklicuje na "zgodovinske meje" napram Rusiji, ampak v Moskvi so radi teh mej silno zapeti. To je ena preglavica. Neki Poljaki pa, ki so zdaj v Moskvi, se ne zmenijo za te meje, in naravno je, da to Moskvi bolj ugaja. Za tem pa je vse kaj drugega, niso le meje. Poljaki v Moskvi hočejo izpremeni tudi pri "zgodovinskih stremljenjih". Poljaki bi radi obdržali pod Poljsko Bele Ruse in Rusine, ampak ti bi se radi Poljakov iznebili. Kako, o tem si morda sami niso na jasnen, ker do edinstva med Slovani težko pride. Ali Moskva dela le zase kapital, bo težko dognati, pri razširjenju vpliva pa gotovo Moskva ne bo gluha. Morda gre pri tem večinoma za veleposetva, ki so v poljskih rokah. Tu se bodo Poljaki težko ubranili, ker veleposetva ne spadajo več v tok sedanjih časov. Kako se razdelijo, ali kako bi integriralo biti po razdelitvi, to je pa zoper prekerno vprašanje, ker tudi polski "delivci" hočejo, da preide lastnina v roke novih posestnikov, v Rusiji pa ura malo drugače kaže, ko so celo iz malih posestnikov nastali kolhozi.

Se bo ribarij, ker v prvi vrsti imajo Rusini svoje glave, in mnogi izmed njih gledajo celo pod sedanjimi razmerami bolj v Berlin, ne toliko v Moskvo. Vse polno preglavic.

DOBRA STVAR ZAHTEVA ŽRTEV

Milwaukee, Wis.

Najprej se zahvaljujem u pravnosti Am. Slovenca za lepo sliko sv. križevega pota. Prilagam tudi naročnino za naprek, obenem pa priporočam list Am. Sl. vsakemu zavednemu Slovencu in Slovenki, da ga redno podpira; ravno tako menšenik Novi Svet. Veliko je ljudi, ki raje slabo časopisje čitajo kot pa dobro, po mojem mnenju pa je dobro zmerom bolje kot pa slabo, saj vsak pametni človek ve in upošteva, da slabovedno rado pride samo od sebe, veliko raje kakor pa dobro, in ravno zato se nam je treba zmerom kolikor toliko boriti za dobro.

Večkrat čitam o Slovenskem narodnem svetu ali Sansu. Tudi jaz se strinjam s tem akcijo. No,

kaj pa je to, tistih ubogih 5c, da bih vsak Slovenc in Slovenka plačeval na mesec! To je vendar malenkost, posebno še za nas, ki delamo. Saj vsak razvidi, kako je potrebno, da bi se omenjenja slovenske akcije nadaljevala in da bi tudi kaj napredovala. Nekaj bi že pomagalo, da bi se po vojni v naši starosti domovini kaj bolje uredilo za naš mili in revni narod tam. Saj smo že dosti čitali, in govorimo še bomo, o naših rojakih v Sloveniji, ki so res potreben, da storimo zanje kar je v naši moci. Res pa je, da smo Slovenci bolj kasni in počasni za vsako dobro stvar, če že ne povsod, pa vsaj po mnogih krajih. Tudi o sebi ne mislim, da sem posebno zaveden ali požrtvoval, toliko pa le razumem, kaj je bolj belega in kaj je bolj črnega, in bi se rad zanimal, kolikor mi okolnosti dopuščajo, za akcijo, ki se mi zdi dobra in potrebna. Je pa že tako, da iz nič ni nič.

Za vse je treba nekaj žrtvovati, delovati, pa tudi prispevati, potem bo pa šlo naprej kot po žrnori, kakor sem to enkrat že čeleti, in je tudi resnica. Nič je pa še zmerom ostalo nič.

Vsem Slovencem in Slovenkom po širni Ameriki, posebno pa našim faranom in duhovnikom Rev. A. Schiffrejer in Rev. Johnu Knoteku želim vesele in blagoslovljene Veli konočne praznike. Isto želim mojim bratom in njih družinam v Fontana, Calif., in Waymart, Pa. Čelemu svetu pa želim konec te vojne in mir. Naročnik tega lista in Novega Sveta

John Vidergar.

KAJ JE NOVEGA V CHICAGI?

Chicago, Ill.

V vojni smo. Tega dejstva se bolj in bolj zavedamo vsi. Mladih fantov, ki si jih preje videl na vsakem vogalu, zdaj ni več.

Sli so, Stric Sam jih potrebuje in jih posilja širok sveta braniti svobodo in demokracijo. Vsi u-

koliko veselja je bilo. Tu butarni, blagoslavljajo pa po katoliških cerkvah palmove liste, ki nas spominjajo na cvetje, katero so trošili na cesto, ko je Jezus dospel v Jeruzalem.

Za našo staro domovino pa je Cvetna nedelja dan žalostnega spomina. Pred dvema letoma je bilo, ko so nazijska in fašistična letala začela trošiti na Slovenijo bombe in začeli trpinčiti in ubijati naš slovenski narod, ki ni zakrivil ničesar drugega, kakor le povdral, da hoče biti pravičen in pošten do vseh, ter prosil druge, naj bodo taki do njega. Toda naduto nemštvo, ki ne veruje v pravico in poštost, ampak le v svojo moč in isti podreja pravico in poštost, ne planilo kakor požrešni volk nad nedolžni slovenski narod in ga začelo gnjaviti. Spomin na ta dan so Slovenci po mnogih naselbinah obhajali z žalostjo. Pri sv. Stefanu v Chicago je bila dopoldne sv. maša, darovana za vse sorodnike in prijatelje naše v staro domovini in pri vsej. Popoldne pa so prikazovali v šolski dvorani Kristusovo trpljenje v filmu šolski mladini, zvečer pa starejšim.

— CICAŠKI FANT, PVT. EDW. KOREN, PIŠE

Miami Beach, Florida

Tudi jaz vam pošiljam nekaj vrstic, da boste vedeli, kako je v menoj. Nahajam se pri armadnih letalcih, tukaj dol na Miami Beach, Florida. Stavujemo v hotelih, ki jih je armadno letalstvo prevzel za svojo osobje. Živiljenje razmerje so prav zares imenitne.

Pridelili so me k 20. letalski godbi tukaj dol. Prestal sem z dobrimi uspehom preizkušnjo za dva instrumenta. V koncertni in vojaški godbi igram bariton, v plesni godbi pa igray trombone (pozavno). Je približno tako kakor je bilo ko sem igral doma v Chicagi v Harrison High School godbi, samo da znajo fantje tukaj nekoliko več; med njimi je največ takih, ki so poklicni godbeniki.

Vstajamo ob pol sedmih, k zanjku pa gremo ob sedmih. Potem imamo vaje. O pol ene je kosi. Popoldne imamo vojaško vežbanje, pa imamo tudi priliko, da se gremo malo kopat in da se sončimo na obrežju. Ob petih igramo za odhodno parado. Dovoljeno nam je ostati zunaj do pol dvanajstih vsak večer, ob sobotnih večerih pa celo do pol ene.

Kar nas je pri godbi imamo privatne sobe, po dva fanta v vsaki. Imamo privatno kopel in tuš (shower), "closet", "dresser", dve veliki postelji, pisalno mizo in "floor lamp". Hrana je tako dobra. To živiljenje mi ugača kar se da in ne mogel bi si želeti veliko boljšega.

Tukaj v Miami sem od 11. marca tega leta. Ker sem dospel v Fort Sheridan šele 5. marca (tam sem bil najprej poklican), lahko vidite, da so nas prav hitro razposlali drugam.

Igram pogosto za vojaške plesne v U.S.O. Naša "swing" band" igra povprečno za dva plesa na teden.

Cene so tukaj zelo visoke, višje kakor v Chicagi. Gostoljubnosti ni toliko kakor v Chicagi. Tukaj se dobijo ljudje, ki še vedno vojujejo Civilno vojno.

— SEDAJ NAS JE 135,604,000

Kakor ceni Urad za ljudske štetje v Z. D. (U. S. Census Bureau), so imelo Združene Države s 1. januarjem 1943 135,604,000 prebivalcev. Priprastek v letu 1942 je znašal 1,651,000, to je skoraj dva trikotnika kakor je znašal povprečni letni priprastek tukaj v zadnjih deset letih. Stevilo rojstev je zelo poskočilo v zadnjem letu. Omenjeni urad pravi, da to izhaja iz tega, ker so začeli ljudje bolj delati in več služiti, kar je prišlo v vojno industrijo, deloma pa tudi iz tega, ker so slutili, da bodo družinski očetje šele nazadnje vpoklicani, če bo treba. V zgorajnji svoti so vključeni vse vojaki, tudi tisti, ki so bili poslanji čez morje. Stevilo je

Kot Amerikanci iz severa (Yankees) tukaj očividno nismo dobrodošli, vendar pa, hvala Bogu, niso vsi takega mišljence.

Katoliški cerkev imamo tukaj mnogo. Vsako nedeljo imamo mašo ob devetih dopoldne na prostem v nekem parku. Spominju me na naša romanja Mariji Pomagaj v Lemont in na hribčku. Nikakor pa niso tako lepo tukaj kakor je v Letoniji.

Cudno je, kako usoda nanese. V 5. razredu farne šole pri Sv. Stefanu sem začel igrati v Solki godbi, kasneje sem igrал štiri leta v Harrison High School, zdaj pa igram pri letalski godbi.

Pvt. Edward Koren
20th A.A.F. Band B.T.C. No. 4
Miami Beach, Florida.

PODRUŽNICA ŠT. 23, SZZ.

Ely, Minn.

Na zadnji seji je bilo sklenjeno, da bomo imelo kino v posodo na svojem domu naša naročnica Am. Slovenca, Mrs. Mary Werhovec, na 1131 McAlister Ave. Vedno je tako v veseljem hitela na svoj vrt in tudi letos bi šla že rada obdelovati svojo gredico, pa ne more in ji tudi zdravnik ne dopusti.

Tudi naš naročnik Am. Sl. Mr. Joseph Kavčič, iz 1209 Victoria St., je že dva meseca v Tuberculosis Sanatorium bolnišnicu na Belvedere Rd., da si okrepi svoje slabo zdravje. Po zdravnikovem naročilu mora ostati še kar v postelji nekaj časa.

TO IN ONO

NEMČIJE NE BO MOČ IZSTRADATI

London, Anglija. — Urad ministerstva za angleško gospodarstvo povdarija, da posmanjanje živeža v Nemčiji letos še ne bodo posebno občutili. Pridelki živeža v Nemčiji bodo letos najbrže boljši od lanskih, ker Nemci bodo izkoristili bogata rodovitna polja v Ukrajini, in tudi po drugih zasedenih deželah kaže na obilni pridelek. Dalje Nemčiji se nati za prevoz pridelkov, ker je pač na kontinentu in jih tako ostane vsak drobec. Stiski glede živeža bo za Nemčijo nastala, kadar enkrat zgubi zasedene pokrajine.

— SEDAJ NAS JE 135,604,000

Kakor ceni Urad za ljudske štetje v Z. D. (U. S. Census Bureau), so imelo Združene Države s 1. januarjem 1943 135,604,000 prebivalcev. Priprastek v letu 1942 je znašal 1,651,000, to je skoraj dva trikotnika kakor je znašal povprečni letni priprastek tuk

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO

Nadav in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
 Podpredsednik in mladinski nadzornik: Geo. J. Miroslavich, 3360 Vine Street, Denver, Colo.

2. podpredsednik: Frank J. Bradach, 2309 Nicholson St., Lockport, Ill.
 Tajnik: Anthony Jeršin, 4678 Washington St., Denver, Colo.

Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn St., Denver, Colo.

Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Thomas J. Morrissey, 1934 Forest St., Denver, Colo.

2. nadzornik: Mike Popovich, 1849 Grove St., Denver, Colo.

3. nadzornik: Anton Rupar, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.

2. porotnik: Johanna V. Merzav, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.

3. porotnik: Vincent Novak, Box 492, Ely, Minn.

4. porotnik: Joseph Godec, 16215 Huntmere Ave., Cleveland, Ohio.

5. porotnik: Candid Grmek, 9537 Ave M, So., Chicago, Ill.

UEADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenc", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne roči naj se pošljajo na glavno tajnik, vse pritožbe na predsednika porotnega odbora. Prosim za sprejem v odrasli oddelki, spremembe zavarovalnine, kakor tudi bolnične nakaznice, naj se pošljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se praporja vsem Jugoslovancem, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so smrtni angleškega jezika, da se ji priklopijo. Kdo želi postati član Zvezze, naj se oglaši pri tajniku najbljužnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društev zadostuje osem oseb. Gledate ustanovitev novih društev na zahtevo vsa pojasnila in potrebe liste.

SLOVENCI, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

35 LETNICA ZSZ.

Kot je bilo že poročano, bo dne 5. julija letos poteklo 35 let od kar so se zbrali zavedni rojaki v Denverju ter ustanovili Zapadno Slovansko Zvezo. V počast te obletnice je gl. odbor na zadnji redni seji razpisal veliko kampanjo za pridobivanje novega članstva in je bilo do 1. aprila vpisanih 122 novih članov in članic, in sicer k sledečim društvom:

Dr. št.	Novi čl.	Dr. št.	Novi čl.
1	9	22	1
3	14	23	2
4	1	27	1
5	4	29	4
7	3	32	2
8	3	33	8
9	2	38	18
14	6	41	13
16	3	44	1
17	9	52	1
21	7	59	10
Skupaj		122	

Sobrat Frank Costello, tajnik dr. Slovenska Edinosti št. 38, v Diamondvillu, Wyo., s pomočjo sobrata Daneluka, sestre Harmony in drugih agilnih članov, je zavzel prvo mesto v tej kampanji in mu manjka samo še 7 članov, da bo omenjeno društvo upravičeno do posebne kampanjske nagrade. Drugo mesto je zavzel sobrat Joe Spiller, tajnik dr. Slovan št. 3, v Pueblo, s pomočjo sestre Mary Kogovsek. Sobrat Spiller je pisal, da ima v osebi Mrs. Kogovsek izvrstno pomoč in je vsled tega prepričan, če mu bo Mrs. Kogovsek še v naprej takoj pridno pomagala pri nabiranju novega članstva, da bo dr. Slovan prejelo eno izmed razpisanih posebnih nagrad, ali pa mogoče prvo nagrado. Temu društvu že sedaj manjka samo še 11 novih članov, da bo upravičeno do posebne nagrade. Good luck to you, brother Spiller,

with best wishes that you will get a few more active members like Mrs. Kogovsek to put your lodge on the map and take the first prize in this anniversary campaign. Na tretjem mestu pa stoji naše popularno dr. Trail Blazers št. 41, v Denverju. Temu društvu pa manjka samo še 12 novih članov, da bo upravičeno do posebne nagrade. Sobrat Edward Krasovich, tajnik tega društva, dasiravno je kako zaposlen v raznih aktivnostih v naselini, še vedno najde nekoliko prostega časa, katerega posveti v korist kampanje. Sobrat Geo. Miroslavich, večletni predsednik društva, je pa izumel novo iznajdbo s katero si upa zavzeti prvo mesto v tekoci kampanji ter odnesti glavno nagrado \$75.00, ali pa, če bo njegova skrivnost tako dobra kot on pričakuje, se pa vse lahko zgodi, da bo društvo odneslo kar še \$250.00, katero vsoto se bo plačalo po vrhu izrednih nagrad vsakemu društvu, ki bo letos vpisalo 200 novih članov. Pri tem društvu imajo še več agilnih članov kot je sobrat John Peketz, Jr., John Kalcic, Carl Putnik, Joseph Shaball, sestre Jennie Marr, Agnes Kucler in še nekoliko drugih. S tako agilnimi in zavednimi članji, kot so zgoraj imenovani, je vse lahko, da bo Juretova iznajdba izvrstno delovala ter bo prenenetilo vsa druga društva. Good luck and more power to you, Geo, and if it works, I would suggest that you have your invention patented. Na četrtem mestu pa stoji dr. Golden Eagle št. 59, v Central City, Pa. Ustanovitelj tega društva je naš agilni sobrat Louis Rudolph, večletni bivši tajnik, kateri ima izvrstno pomoč v sobratu Justin Jurjeviču, sedanjemu tajniku, zato sem prepičan, da bosta omenjena dva sobrata kmalu pridobila še 15 članov, da bo njih društvo upravičeno do posebne nagrade. Na petem mestu stoji dr. sv. Martina št. 1, v Denverju. To društvo skoro vsako leto pridobi posebno nagrado in sem prepičan, da tudi letos ne bo zaostalo, kajti sobratje Kadunc, Popovich, Plutt, moja malenkost in še drugi agilni člani smo oblubili novoizvoljenemu tajniku, John Trontelju, da mu bomo pomagali pri nabiranju novega članstva, da bo omenjeno društvo zopet upravičeno do ene, ali pa mogoče kar do prve nagrade. Temu društvu manjka samo 16 novih članov, da bo kvalificiralo za nagrado in sedaj, ko otroke lahko vpišemo tudi v državlji Colorado predno sočno leto stati sem prepičan, da bo društvo imelo najmanj 25 novih članov pred 5. julijem, oz. 35 letnico Zvezze. Na šestem mestu pa stoji 1942 champion dr. Three Star št. 33, z vrhovnim generalom sobratom Jurjevcom na čelu. Tudi to društvo je bilo vedno agilno in sem prepičan, da sobrat Jurjovec, z njegovimi izvrstnimi in

agilnimi pomagači kot so bratje Zefran, Primožič in sestra Zefran, ne bo dovolil, da zaostane v tej važni kampanji. Na sedmem mestu pa stoji dr. North Eagle št. 21, v daljnem mestecu Ely, Minn. Tudi pri tem društvu je več agilnih članov kot so sobratje Novak, Likar, Pecharich, Erzar in Strbenk, zato je upati, da bo tudi to agilno društvo kvalificiralo za posebno nagrado predno bo Zveza obhajala njen 35 letni rojstni dan.

Pri agitaciji za nove člane ne pozabite, da je Zveza 134.15% solventna; da že 35 let posluje na demokratični podlagi, oz. na enaki podlagi kot je ustava Zedinjenih Držav Ameriških; da je ves ta čas točno plačevala vse podpore njenim bolnim, poškodovanim ali operiranim članom; da vbove, sorodniki ali sirote poljnih članov dobe njih posmrtno točno izplača; da plača bolniške podpore do \$1250.00, kakor tudi velike operacijske in odškodninske podpore proti zmernim mesečnim prispevkom; da se pri ZSZ lahko zavaruje v navadni dosmrtni, 20 letni plačilni ali pa 20 letni ustanovni (Endowment) zavarovalnini; da kdor hoče prihraniti en tisoč takoj najbolj lahko izpelje pod pogjem, če se zavaruje pri ZSZ za 20 letno ustanovno zavarovalnino, kjer je celih 20 let zavarovan za celih tisoč dolarjev in po pretekli omenjene dobe pa Zveza njemu izplača cel tisoč. V slučaju pa, da preje umrje, pa njegov dedič takoj po njegovem smrti prejme cel tisoč takoj brez kakega odbitka. Pri ZSZ ni potreba najeti kakega advokata ali imeti kake stroške, da se zavarovalnino izplača. Vse kar potrebujete je, da član umrl in vse drugo pa Zveza uredi ne da bi se odbilo od posmrtnine enega centa.

Bratje in sestre: — Naša bratska dolžnost nas veže, da vse to povemo našim priateljem in znancem, dokler se nahajajo pri dobrem zdravju, kajti ako to odlasemo bomo prepozno, in če smo odkritosrčni priatelji jim bomo gotovo želeli vse najboljje, kar pa lahko storimo ne da bi nas kaj stalo, da jih nagovorimo za pristop v našo dično Zvezo, zlasti pa še v tekoci kampanji, ko bo Zveza praznovala 35 letnico svojega obstanka.

Torej zavajhajmo si vsi rokave ter pridobimo v naše vrste vse ljudi, ki so bele polti, dobrega značaja, pri dobrem zdravju in pa, ki niso še prekoračili 55 let.

Bratski pozdrav,

ANTHONY JERŠIN, gl. tajnik.

IMENIK LOKALNIH URADNIKOV ZSZ ZA L. 1943:

Štev. 1. dr. sv. Martina, Denver, Colo. — Preds. John Kadunc, 3807 Wynekoop; tajnik John Trontel, 4685 Wash. St.; blagajnik Joseph Tezak, 116 E. 47th Ave.; ml. nadz. Anthony Jeršin, 3515 Osceola St. — Vsi v Denverju. — Seje se vrše vsak drugi teden v mesecu ob pol osmi uri zvezcer v Slov. Domu.

Štev. 3. dr. Slovan, Pueblo, Colo. — Predsednik Joe Mencin, 1216 Berwind Ave.; tajnik Joe Spiller, 313 Clark St.; blag. Anton Kochevar, 1208 Berwind; ml. nadz. Anton Spiller, 313 Clark St. — Vsi v Pueblo, Colo. Seje se vrše vsak drugo nedeljo v mesecu ob 9. uri dop. v dvorani sv. Jožefa.

Štev. 4. dr. Zapadni Junaki, Midvale, Utah. — Preds. Frank Costello, 37 Fifth Ave., Midvale, Utah; tajnik in blag. Joseph Percich, 100 Fifth Ave., Midvale, Utah; ml. nadz. John Cvar, 102 — 3rd Ave., Midvale, Utah. — Seje se vrše 10. vsakega meseca v tajnikovih prostorih.

Štev. 5. dr. Planinski Bratje, Leadville, Colo. — Predsednik Anton Mihelich, 310 W. 3rd St.; taj. John Vidmar, 414 W. 3rd St.; blag. Tony Bost, 700 Elm; ml. nadz. Anton Mihelich in Tony Bost. — Seje se vrše vsakega 11. v mesecu v Domu Slovenskih Društev, 527 Elm St. — Vsi v Leadville, Colo.

Štev. 6. dr. Zvon, Colorado Springs, Colo. — Predsednik John Sikola, 209 Tremont St.; tajnik Michael Kapsch, 508 N. Spruce St.; blag. Stanko Kukan, 320 S. 18th St.; ml. nadz. Michael Kapsch. — Seje se vrše vsakega 12. v mesecu v dvorani društva Zvon in društva Triglav.

Štev. 7. dr. Sv. Rožnega Venca, Denver, Colo. — Predsednica Anna Težak, 611 E. 47th Ave.; tajnica Mollie Zalar, 4641 Pearl St.; blag. Josephine Clause, 4550 Pearl St.; ml. nadz. Anna Težak in Mollie Zalar. — Seje se vrše vsakega 1. ura po mesecu v domu tajnika.

Štev. 8. dr. Biser, Mulberry, Kans. — Predsednik Frank Crepinsek, R. 2; tajnik in blagajnik John Terlip, Jr., R. R. 2; ml. nadz. John Baloh, R. 2; državnik Dr. Thers. — Seje se vrše vsak drugi nedeljo v mesecu ob 7. ura v domu tajnika.

Štev. 9. dr. Napredni Slovenci, Canon City, Colo. — Predsednik Anton Dremel, Box 454; tajnik Frank Konček, 712 W. Catlin Ave.; blagajnik John Petter, 1212 E. 58th St. — Seje se vrše vsakega 2. nedeljo v mesecu ob 7. ura zvezcer na domu tajnika.

Štev. 24. dr. Whispering Pines, Trinidad, Colo. — President R. L. Swift, 508 Washington Ave.; Secretary and Treasurer Mary Swift, 508 Washington Ave.; Juv. Supervisor Mary Lovrancina, 404 W. 4th St. — Meetings are held every first Tuesday of each month at 1017 Lincoln St. at 7 P. M.

No. 51. Youth of America, Spring Glen, Helper, Utah. — President, Mary Kimmick, Prospect Heights; Sec'y-Treas., Emma Kerzan; Juvenile Supervisor, Pete Kerzan. — Meetings are held every 2nd Sunday of the month at the home of Secretary.

No. 52. Royal Gorge Circle Lodge, Canon City, Colo. — Pres., Mary Kimmick, Prospect Heights; Sec'y-Treas., Charles Macavage, 232 E. Melrose St., Keizer, Pa.

No. 54. Mt. Carmel Lodge, Mt. Carmel, Pa. — President, Helen Rudock; Sec'y-Treas., Stanley A. Yezerski, 332 So. Oak St., Mt. Carmel, Pa.

No. 55. Ranshaw Lodge, Shamokin, Pa. — President, Stanley F. Valeski; Sec'y-Treas., John Bincoski, 320 E. Independence St., Shamokin, Pa.

Opomba: — Za slučaj, da je v Imeniku kak naslov ali ime, ali kaj drugačje napaka, blagovoli naj se naznanih upravi Amer. Slovenca, da se to popravi.

Note: — In case of an error in this roster please notify the editor of Amer. Slovenec so that it may be corrected.

v mesecu ob 2. uri popoldne pri sočnu tajniku.

Štev. 32. dr. Washington, Cleveland, O. — Preds. Antonia Tomle, 14822 Sylvia Ave.; taj. in blag. Josephine Maeck, 19219 Kewanee Ave.; ml. nadz. Emma Lence, 14236 Sylvia Ave. — Zboruje vsaki 3. petek v mesecu ob 7:30 zvezcer v Slov. Domu na Waterloo Rd. Društveni zdravnik so dr. Louis J. Perle, dr. Siegel in dr. Skur.

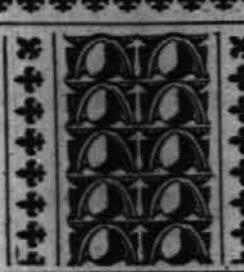
No. 33. Three Star Lodge, Chicago, Ill. — Pres. Louis J. Zefran, 1941 W. Cermak Rd.; Sec'y. Leo Jurjovec, Sr., 14222 Sylvia Ave.; tajnik Jacob Jakšekovic, 1519 Sheridan Avenue, So. Brownsville, Pa. — Seja se vrši vsako treči nedeljo v mesecu ob 10. uri popoldne v tajnikovih prostorih.

Štev. 34. dr. Braje Slovani, So. Brownsville, Pa. — Preds. Andy Mihelic, Box 414, Layberry, Pa.; tajnik, blagajnik in ml. nadz. Jakob Jakšekovic, 1519 Sheridan Avenue, So. Brownsville, Pa. — Seja se vrši vsako treči nedeljo v mesecu ob 10. uri popoldne v tajnikovih prostorih.

Štev. 35. dr. Svoboda, So. Chicago, Ill. — Predsednik Candid Grmek, 9537 Ave. M; tajnik Jacob Smrek, 9520 Ave. L; blag. Anton Bakse, 9600 Ave. L; dr. zdravnik Dr. H. A. Jebešek; ml. nadz. Candid Grmek in Jacob Smrek. — Seje se vrše vsaki treči nedelji v mesecu ob 10. uri popoldne v tajnikovih prostorih.

Štev. 36. dr. "Slovenska Edinost", Diamondville, Wyo. — Predsednik Tony Costello, Box 69, Frontier, Wyo.; tajnik in blagajnik Frank Costello, Box 161, Diamondville, Wyo.; ml. nadz. Josephine Hermany, Diamondville, Wyo.; zdravnik Dr. J. R. Newman in Dr. A. A. Boston, Kemmerer, Wyo. — Seje se vrše vsaki treči nedelji v mesecu ob 10. uri popoldne v tajnikovih prostorih.

Štev. 37. Blooming Carnations Lodge, Cle Elum, Wash. — President Lauri Aho, Cle Elum; Secretary, Mary Ann Moskon, Box 219, Cle Elum; Treasurer, Mary Butala, 311 E. 2nd Street, Cle Elum; Juvenile Supervisor,

Hlapec Jan

Stijn Streuvels

Kakor podoba je ležala na postelji nemo in ravnodušno. Izpraševali so jo, česa potrebuje, kaj ima rada, naštevali so ji vse mogoče stvari — a ona je negibno zrla v strop in bila s svojimi mislimi daleč proč. Spominjala se je časa, ko je v božjem strahu sama zase preživljala svoje življenje. Potem je iskal krivice, ki jo je pač morala zagrešiti. Ničesar več ni želeta, nego da bi srečno umrla. Vse zemeljsko se ji je zdelelo ničeve in nepomembno. Pričakovala je smrti kakor docela naravne rešitve: konec svojega življenja.

Jan še ni verjel, da je slabo. Gospodinja s kmetije mu je dejala, da bo prešlo, da se bo Vina že popravila.

"Ženska je vendar trdoživa stvar."

Toda prišel je župnik. Poslal je vse ljudi iz sobe. Spovedal je Vino in ji je zaradi varnosti podelil poslednje olje. Potem je poklical Jana in rekel:

"Jan, tvoja žena je na smrtni postelji. Ali ji imaš kaj povedati ali jo kaj vprašati, preden odide?"

Zupnik je dejal to tako določno, kakor da bi njegove besede obvladovale bolezen in bi prav tako mogle Vino ozdraviti.

Jan je včasih pač premisjal, da je taká nesreča verjetna, a predstavljal si jo je, ko da leži v širni dalji, tako da bo imel dovolj časa, da se od Vina ginaljivo poslovi. Takrat bi z eno besedo ali znamenjem izrazil ljubezen, ki jo je zmeraj gojil, a si je ni upal nikdar razodeti. In zdaj mu je nekdo zagnal v obraz dejstvo, da bo zdaj, v trenutku, že konec! Ni se utivil sposobnega, da bi kaj dejal, ko so vsi ljudje stali poleg in so ga opazovali.

"Pozneje," je misil, "pozneje, nočoj, ko bova sama."

In zdelo se mu je, kako da bi še ne bilo tako hudo, saj je bila komaj kaj izpremenjena. Njene oči so bile še zmeraj žive in nikjer se ni kazala smrt. Jan je položil velike roke na posteljo in čakal. Ni vedel, kaj naj počne. Njegove oči so nemirno begale in obraz je kazal narejeno, tesnobno pobitost. Poskušal se je prepričati o resnicu s tem, da je sam pri sebi neprestano ponavljal:

"Vina, moja žena, umira, umira za zmeraj."

A njegove misli so bile drugod, pri najneznatnejših rečeh. Medtem ko se je župnik prizadeval okoli Vina in jo pripravljala na krščansko smrt, ko ji je v zadnjem smrtnem grozi govoril v tolažbo, je Jan prisluškoval vsaki besedi glasne igre, ki so jo imeli otroci zunaj pod hruško.

"Misli na Gospoda, ki je za nas trpel in tudi umrl," jo je opominjal župnik. "Vajino življenje je bilo polno težav; bila sta pridna in sta hodila po pravi poti, kot dobrni vinogradnik in pametna gospodinja. Pojd zdaj v zaupanje, zakaj naš Gospod ti bo na onem svetu dal plačilo za vse, kar ti je tu manjkalo in kar si trpela. Pojd, duša krščanska, in večna luč naj ti sveti! Zdaj boš našla mir in pokoj!"

Vinine oči so gledale proseč pomoči in so iskale gotovosti za njegove besede.

Zupnik je zadnjič poškropil v blagoslovljeno vodo posteljo in odšel. Ženske so ostale tam molče, resnih obrazov.

"Zdaj je tako daleč," je menil Jan in se boječe oziral, ker se je bal trenotka, ko bo

izdihnila. Hotel je stopiti bliže, jo prijeti za roko, jokati in zaklicati: "Vina, ali me hočeš pustiti samega?!" —

A ni si upal, ker je bilo vse tako slovesno tisto. Ko so drugi brali molitve, je stal Jan poglav na njih in šepetal za njimi tako pobožno, kar se je le dalo. V sebi ni čutil ničesar, kakor da bi šlo za tujo zadevo. — "Vina umira; odhaja za zmeraj in je še tako mlada; zapušča me samega," je ponavljal neprenehoma, ne da bi v srcu verjel lastnim besedam. Vse stvari okoli sebe je gledal, kakor da so videv ali prevara.

Še vedno se mu je zdelo gotovo, da bo Vina takoj vstala, da bo šla po svojem poslu, brž ko bodo izginile goreče sveče, belo pogrnjena miza in ženske iz sosečnine. Bilo mu je, kakor da bi ji samo vse to počenjanje prinašalo smrt!

"Umreti, umreti, umreti," je neprestano ponavljal, ne da bi razumel, kaj se pravzaprav velikega godi. Postajal je nepotrpežljiv in je čakal konca.

Kmetica je za čas prenehala z molitvijo, da bi zajela sape. Plamenček zaobljubne sveče je plapolal. Sicer ni bilo čuti nohenga šuma razen razgrajanja otrok, ki so se igrali pod oknom. Vina je zdaj globoko zavzdihnila in preložila roke.

"Mielké, Jan, Paul, ubogi moji otroci!" je tarnala.

"Otroci, otroke kliče!" je pripomnila Kletta in dala Minni znamenje. "Otroke hoče videti. Pokličite jih!"

Minna je našla dečke zatopljene v igro. Klečali so ob velikem kupu zemlje, zavezali Mielkeju hlačnice in rokave in mu nasuli toliko peska za vrat, da se mu je obleka napolnila. Drugi so mu zavezali vrv okoli nog in hoteli debelo nabuhlega fanta potegniti na vejo. Minna je napravila hud obraz, nagle prerezala vrvi in odvedla fante v sobo.

Tako so nenadno stali vsi zmeleni in z umazanimi obrazi sredi slovesnosti. Plašni so držali prst v ustih in njihovi pogledi so izpraševali, kaj naj pravzaprav počno v sobi.

"Prosire mater blagoslova!" je velela kmetica. "Vaša mati umira."

Niso vedeli, kaj naj napravijo, in ko se mati ni nič zganila in ne njena glava ostanala obrnjena v steno, jih je začelo vseh šest na glas jokati. Minna jih je spet odvedla iz sobe.

Nihče se ni ganil; pričakovali so konca. Tudi Jan se ni upal več motiti žene in je bil zadovoljen, da je smel biti zdaj miren.

"Zdaj je izdihnila," je trdila Riedla.

"Noge so ji mrzle," je opomnila Minna.

Riedla je prinesla zrcalo, se sklonila čez posteljo in dejala po tihem, ko ni videla nobenega diha na steklu:

"Vina je mrtva."

Besede so zvenele v Janovih ušesih kakor navadno sporočilo. Prinesle so olajšanje, po katerem je hrepenel. Misil je, da bo trešilo, da bo vstal strašen nemir. In zdaj je šlo to tako preprosto, tako tih. Čuvstvo žalosti ga še ni obšlo. Ni mogel jokati, iskal je obupa, hotel se je z rokami biti po glavi in besneti in tuliti. Pa ni šlo.

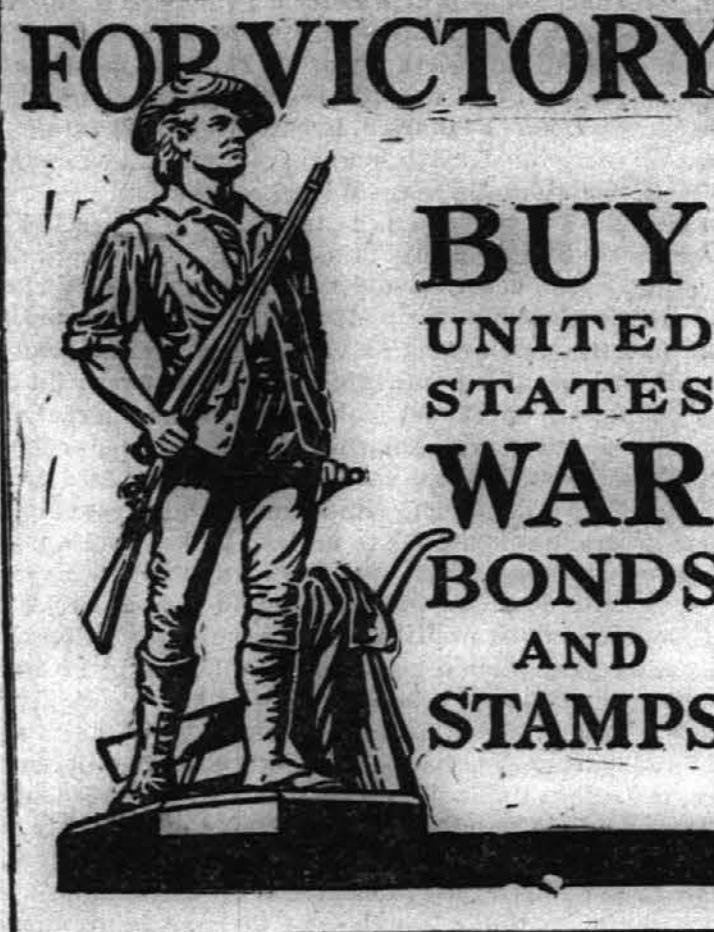
Z bedastim začudenjem je gledal, kako so se ženske urno gibale. Bilo mu je, kakor da bi iz velike oddaljenosti gledal na dogodek, ki je že davno minil.

(Dalje prih.)

Tiskarska dela

vse vrste točno in lično izvršena izdeluje naša tiskarna za organizacije, društva, trgovce in podjetja. Mi izdelujemo lepe tiskovine v več barvah. Dajte vaše prihodnje naročilo za tiskovine nam in prepičajte se o naši tozadnem postrežbi.

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEC
1849 WEST CERMACK ROAD, CHICAGO, ILLINOIS

Katoliški Slovenci smo tako močni, kolikor in kakor je močno naše katoliško časopisje.

Symbolic of the role the Red Cross is again playing, the 1943 Red Cross War Fund poster depicts the organization as a mother ministering to the needs of the men of the United States armed forces and the victims of war throughout the world. The poster is in appeal to all men and women for contributions to the War Fund. Lawrence Wilbur, noted illustrator, designed the poster. Helen Mueller is the model.

Slika stane \$1.50 brez pošiljatvenih stroškov.

Pošiljatvene stroške plača vsak prejemnik sam, ko se mu dostavi sliko po Expressu. To naj vsak, ki bo naročil sliko, vzame na znanje in dokler saloga fraja z njimi lahko postrešemo onim, ki si jo želi.

Naročilu je pridati potreben znesek in ga poslati na:

AMERIKANSKI SLOVENEC
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

J. M. Trunk

Tisti romlasti Rommel. Lisiči pravijo zvitorepka, ker jo izvije, če lovec še tako pazi. O maršalu Rommlu govorijo, da je lisjak, toraj še bolj zvit. Montgomery je kerlc, ampak lovil in lovil je tega romlastega Rommla, pa ga ni mogel ujeti. Zdaj so še Amerikanci prišli na vrsto.

Amerikanci so dozdaj trpel pod neko napačno mentaliteto. V zadnji svetovni vojni so Amerikanci nastopili, ko je šlo vse že hudo navzdol, in je bila tudi pri Nemci moralna med vojaščino precej zrahlena. Lahko je šlo, in Amerikanci so sprva mislili, da bo tudi zdaj lahko šlo. Odpirajo se jim pa pologama oči. O Japoncih priznavajo, da so silno trd oreh. Gre, gre, ampak počasi gre. Ko so prišli Amerikanci v Afriko, je bilo tam le kakih 20,000 Nemcov in Lahov. Zdaj pa je že naraslo njih število na 250,000. Ne le to. Spopadi so takoj pokazali, da so Nemci še trd oreh od Japoncev. Pripravljali so Amerikanci, kar je pametno, ko so videli, da ne bo šlo tako lahko. Napasti se niso upali, ker še niso bili pripravljeni. Zopet pametno. Ampak ta romlasti Rommel ni čakal, temveč napadel je on, in Amerikanci niso mogli več čakati. Kako je bil? Ni bilo predobro, še slabovo je bilo, kar Amerikanci sami priznavajo. Sicer so se Amerikanci zopet pokazali kot

Da kdo ne vdere v hišo, bo vsakdo čuval pri vrati. To bi zadostovalo, ako ima hiša le ena vrata, vrata spredaj. Kaj pa ako so še vrata zadaj? In na vrata zadaj Amerikanci niso mislili, mislili pa je na ta vrata — Rommel in vdrl pri zadnjih vrati. in so moral Amerikanci skozi sprednja vrata vun. Tako je prišlo, da je bil prvi večji spopad z Nemci bolj klaverin, in so moral Amerikanci močno zavihati rokave, da so robo malo popravili. "Lack of intelligence", malo sramežljivo zdaj priznavajo. Rommel jih je nabrisal, ker je imel več soli v glavi, kakor se temu podomače pravi. Upajmo, da za naprej Amerikanci ne bodo pozabili na potrebo soli.

Zopet pa je iz tega dogodila razvidno, da bi bili Nemci najbolj pametni ljudje, ačo bi ne bili tako salamsko nemuni, če imate dosti soli v glavah, da to robo razumete.

POVESTNE KNJIGE IN ROMANI

ki se dobre v naši Knjigarni

VSTAJENJE, R. Vrabi. Zanimiva povest 25c

U TUJIH SLUŽBAH, A. Jirasek. Broš. 270 str. Zanimiva povest iz češkega življenja 95c

VZORI IN BOJI, J. Debevec. Trdovezana 415 str. Popis džaškega življenja, ki je prav zanimiv \$1.50

ZIKRIVNOSTNI STUDENEC, — Spisal Pavel Keller. Zanimiva roman, ki je zajet iz žudskega življenja. Vsebuje 192 strani 60c

SANGUIS MARTYRUM, L. Bertrand. Broš. 206 str. Zelo zanimiva povest iz prvih časov kristjanov 60c

SISTO E SESTO, zelo zanimiva povest iz italijanskih Abrucev. Broš. 107 str. 35c

SKRIVNOSTNI STUDENEC, — Spisal Pavel Keller. Zanimiva roman, ki je zajet iz žudskega življenja. Vsebuje 192 strani 60c

SORODSTVO, Iv. Sorli. Broš. 128 str. Interesantna povest iz slovenske življenja 55c

SVETOBOR, P. Bohinc. Broš. 279 str. Zanimiva povest iz konca 11. stoletja 65c

ZADNJA NA GRMADI, Fr. Jaklič. Zanimiva povest iz ribniške zgodovine \$1.00

ZAMILIJONI, A. K. Green. Trdovezana 253 str. Zelo napet in zanimiv roman 75c

ZADNJA KMEČKA VOJSKA, Trdovezana, 378 str. Zanimiva povest iz hrvaškega življenja in njih borbe proti fašistom \$1.25

ZADNJA DNEVI V OGLEJU, Roman iz petega stoletja po Kristusu. Trdovezana 120 str. 85c

ZADNJI DNEVI VELIKEGA MUCENIKA, M. Bambič. Broš. 80 str. Zanimiva povest iz muzeninske zgodovine 50c

ZAPISKI IZ MRTVEGA DOBRA, A. M. Dostojevski. Trdovezana 258 str. Napeta in zanimiva povest iz ruševine. Dva del \$1.25

ZGODBA O NEVIDNEM ČLOVEKU, H. Wells. Broš. 120 str. Vrlo napeta in zanimiva povest 40c

ZGODE KRALJEVIČA MARKA, F. Milčinski. Trdovez. 59 str. Zanimiva knjiga 60c

ZGODE NAPOLEONOVEGA HUZARJA, A. C. Doyle. Napet in zanimiv roman iz francoskih časov. Trdovez. 388 str. \$1.50

ZA MLADINO.

ANGELČEK, otrokom prijatelj, voditelj in učitelj 35c

BOB ZA MLADI ZOB. Cvetko Golar. Pesmi za mladino 35c

BOŽIČNI DAROVJI. Rud. Vrabi. Kratke povestice 25c

DANE, A. Rape. Mična povestica 45c

DIVI MOŽ Koroška pravljica 50c

KOKOŠJI ROD. Jos. Ribičič. Zanimive poučne basni 20c

KNJIGARNA AMERIKANSKI SLOVENEC, 1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois